

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An Præpositus Collegii Clericorum, cui pariter pleno jure fuit
incorporatum hoc Beneficium Curatum & Parochiale, utpote in omnia
jurariis ad nutum amovibilibus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

QUÆSTIO II.

An Præpositus Collegij Clericorum, cui pariter pleno iure fuit incorporatum hoc Beneficium Curatum & Parochiale, utpote in omnia jura Monasterij Monialium succedens, impediri possit à constituendis Vicarijs ad nutum amovibilibus?

Rationes dubitandi.

Udiamo priùs eas, quas Vicarius G. consortium suorum instigator pro sua insolentia in suum Patronum & promotore, & palmari ingratitudine excogitatas ad Episcopale Officium in scripto detulit, tum illas, quas majori apparentia unus vel alter ejus fautor supperaddidit. Vicarius G. sic argutabat 1. Stante amovibilitate sua opprobrium se esse reliquis in suo Capitulo Rurali institutis & intitulatis Collegis, qui sibi id exprobrant non sine sua confusione, tædio, pacis & concordia: dispendio, imò nec sine autoritatis & juris Episcopalis imminutione,

2. Jam antehac antecessores suos pro gratia institutionis & perpetuitatis ardentè sollicitasse, nihilque aliud obtitisse, quin ab Officio concederetur, quàm vanum timorem, ne Patronus fortè contrarius litem moveret, & diuturnum Processum excitaret. 3. Jam verò nihil simile timendum, quia Patronus modernus, Collegij Clericorum Præpositus, vir est valde prudens, & ipsemet agnoscet, Vicarios in Parochijs suæ Ecclesiæ unitis expositos de Jure & ipso facto esse perpetuos. 4. Id quod patere ait ex nupera similis Vicarij præsentatione, in qua pòuit

Ff 2 hæc

hæc verba, cum Ecclesia Parochialis E. per obitum N. ejusdem Ecclesie proximi & immediati Pastoris, ad nutum Præpositi Collegij mei amovibilis hoc tempore vacet, ideo ad eandem Ecclesiam &c. Jam sic: vel Vicarius N. qui obierat, fuit perpetuus, vel temporalis seu ad nutum amovibilis? si perpetuus, hoc ipso non fuit amovibilis. per c. extirpanda, 30. de Præb. Verani tit. 28. l. 1. de Offic. Vicar. n. 10. & 11. id quod etiam indicant verba, proximi & immediati pastoris; nam temporalis Vicarius est tantum pastor secundarius. Si autem dicatur fuisse temporalis, tunc parochia per ejus obitum non vacavit, quam tamen vacasse dicit præsentatio. 5. Si Vicarius E. foret ad nutum patroni amovibilis, tunc toties, quoties contingeret mori vel mutari Præpositum Collegij Clericorum tanquam Patroni, exspiraret munus & officium Vicarij: hoc autem nunquam hucusque factum est, imò nec fieri potest, cum Vicarius jurisdictionem accipiat ab Episcopo, & dependenter ab hoc illam exercent haud secus, quam veri & intitulati seu instituti Parochi: ergo non est temporalis, & ad nutum amovibilis; nam potestas regendi & administrandi parochia & res Ecclesie non solet conferri Vicarijs temporarijs; utraque enim, & perpetuitas & dicta potestas, manet penes principalem. Et hoc satis liquet ex c. ad hæc 2. de Offic. Vicar. & c. postulasti 27. de Rescriptis. Pergit 6. quod pro

solidissimo habet argumento, sic: Vicarius perpetuus in Jure dicitur is, qui auctoritate Episcopi est institutus. c. 3. cit. Sed Vicarius E. auctoritate Episcopi est institutus; nam juxta Concil. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. facit Professionem fidei, præstat homagium seu juramentum obedientie & fidelitatis, Episcopo exhibenda, ac nihil de ritibus investiture formalis ipsi desit, quam impositio birreti: ergo est Vicarius perpetuus & inamovibilis. 7. Blanditur Patrono, acsi cederet ad majorem ipsius gloriam, honorem, & famam, si alia haberet Subjecta & Vicarios, qui cum D. Paulo cordatè possent dicere, ut, qui ex alio verso est, veretur, nihil habens malum dicere de nobis. 8. Afferit, formulam veterem præsentandi Vicarium pro libitu amovibilem à Reverendissimo Ordinario nunquam fuisse approbatam, imò ab eodem hæc utique semper investituram Vicarij Parochie E. fuisse sibi reservatam, ac prædecessorem modernum Patroni compulsam, ut in sua præsentatione omitteret terminum amovibilitatis.

His non immeritò diffinitamquam futilibus prorsus ratiunculis, ut videbimus, Fautores Vicarij E. meliora, ut credebant, argumenta subministrabant, scilicet majorem veri speciem præsentationis. Aiebant: 1. Oecumenicæ Synodus Tridentina sess. 7. c. 7. de ref. voluit

et in parochiis incorporatis idonei, & quidem perpetui Vicarij constituantur. Textus ita habet: Beneficia Ecclesiastica Curata, quae Cathedralibus, Collegiatis, seu alijs Ecclesijs, Monasterijs &c. perpetuo unita & annexa reperiuntur, ab Ordinarijs locorum annis singulis visitentur; qui sollicitè providere procurent, ut per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, nisi ipsis Ordinarijs pro bono Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur --- animarum cura laudabiliter exercantur. 2. Formulam praesentandi hac usque adhibitam sub terminis amovibilitatis Vicariorum ad nutum iuribus & jurisdictioni Episcopali non satis consentaneam esse, imò videri praedictam. 3. Huiusmodi Vicarios, qui vel ipsi pro libitu discedere,

vel ad nutum Rectoris principalis ceu Parroni iterum amoveri possunt, sunt instar mercenariorum, qui oves, ubi pericula ingruunt, v. g. pestis grassatur, facile deserunt, & sic non satis provisum esse animarum saluti & curae. 4. In tota reliqua diocesi similem praesentandi formulam, vel jus amovendi Vicarios non reperiri, aut in usu esse apud alia Collegia, Monasteria, Abbantias &c. quibus tamen jus est ad plures incorporatas parochias praesentandi.

***

Rationes decidendi.

Verum his omnibus, numero quidem multis, robore tamen casti, vel saltem infirmis, nihil permotus pro certo & indubitato manutenendum fuisse Praepositum Collegij Clericorum, ac deinceps esse, in antiquissima quasi possessione ac jure ponendi in unitis suo Collegio Beneficijs parochialibus & Curatis Vicarios temporales, & ad nutum amovibiles, neque impediri potuisse, sicut nec impeditus fuit, vel deinceps posse ab

amotione dictorum Vicariorum, praesertim ubi rationabilis subest causa, censui, & etiamnum censeo, Sic autem sententiæ hoc est inconcussum

Fundamentum. In quaestione, an in parochia alicui Collegio &c. incorporata ponendus sit Vicarius perpetuus vel temporalis, principaliter ac praecipue attendenda sunt hæc duo. 1. litteræ unionis seu incorporationis. 2. observantia diuturna & usus; siquidem Ecclesiae status

Ff 3 im

immutari regulariter nec debet nec potest, nec Patronis præjudiciū generari. Textus expressus in *c. sicut de suppl. neglig. semperque attendendus est ultimus. l. si voluntate C. de res. vend. maxime in materia Beneficiali. Felin. in c. eam te. in fin. de Rescript. Pyrus Corrad. in Praxi Benef. l. 1. c. 6. n. 310. Rota decis. 2. de Preb. in nov. Et utique litteras Unionis à Pontifice datas respicere ac observare tenentur Episcopi. *c. eam te. cit.* & per notoria, ac neminem impedire ab usu privilegij sui, præsertim ab Apostolica Sede concessi. *c. 2. 5. 7. & 6. de Excessibus Prælat.* Atqui hæc duo manifestè & innegabiliter stant pro Præposito Collegij Clericorum prætendente, & conservare moliente jus præsentandi, vel potius ponendi Vicarios temporales, ad nutum amovibiles, in unitis parochijs & Beneficijs Curatis: ergo. Siquidem non modò Incorporationis Bulla, in qua Monasterio Monialium, in cujus jura prorsus illimitatè omnia postmodum substituit Sedes Apostolica dictum Collegium Clericorum, unà cum tradito Monasterio & documentis omnibus, Pius II. anno 1458. univit Ecclesias parochiales, & curatas, atque inter illas in specie Ecclesiam E. de cujus Vicario hic agitur, sub his expressis verbis, ut eam per Sacerdotem ad nutum amovibilem administret, jam semel iterumve coram Ordinario exhibita & pro*

legitima agnita est: sed etiam sic observatum fuit non solum ab Abbatissa, quamdiu Moniales incolabant Monasterium, verum etiam à Præposito Collegij Clericorum, subrogato Monasterij possessore, ut ad oculum patet ex inspectione formularum præsentationis, quarum 19. ego ipsemet vidi, semper ab Ordinaris acceptarum, qui propterea, licet una vel altera vice nonnihil terigiverfati sint, donec nempe litteras Unionis sibi exhibitas legirint, præsentatos sibi Vicarios nunquam instituerunt, seu investierunt, sed simpliciter admiserunt ad exercendam ibi curam animarum. Cum igitur constans & immemorialis observantia, ac simul litteræ unionis, secundum quas necessario judicandum est, stent pro manualitate & amovibilitate Vicariorum, atque concurrant (cùm tamen & litteræ unionis seorsim, & observantia tam diuturna seorsim sufficeret) non videtur, quâ ratione melior probatio considerari aut excogitari possit. Nilominus tamen

Confirmatur jus Rectoris principalis ad exponendos Vicarios ad nutum amovibiles ex ipsiusmet Ordinaris, postquam debite fuit informatus, geminis Rescriptis diverso tempore ad eundem Rectorem datis: primum de anno 1648. sic sonat: *desistimus à supra cogitatis (itabilitate Vicariorum introducenda) & servaram hucusque consuetudinem vicariam*

fram amovibiles Parochijs Vicarios præficiendi porro admittimus. Alterum de anno 1716. ab alio ejusdem diœcesis Episcopo prioris successore expeditum in vernacula ad eundem Rectorem epistola mentem Episcopi præviæ edocti declarat disertis his verbis, das wir ihm sein Recht in amovirung des Vicarij G. ganz nit in disput zuziehen verlangen. An hoc

non est agnoscere, fateri, tanquam notorium declarare jus Rectoris principalis ac potestatem præficiendi Vicarios ad nutum amovibiles? Quid amplius desideres?

¶ OS SO

Exploduntur, & prosternuntur Rationes dubitandi.

Priores, quas Vicarius G. satis impetite obtrusit, rectè dicuntur explodi. *Prima* quidem, quia Vicarius G. (nam aliis modeste se gerentibus nihil molestiæ aut exprobrationis obtigit) sibi imputare debet, quòd ad deprimendas cristas, quas nimium attollere voluit, manualitatem & amovibilitatem sibi obijci & exprobrari audire debuerit, atque sic confundi; ipse suâ immoderata causam discordiæ dedit: quod, sicut præjudicare non potuit Præposito in suo jure, ita nec Episcopalem auctoritatem vel jus imminuere.

Secunda, quia arguit ipsum Ordinarium illaudabilis timiditatis, dum ex vano timore litis à Patrono excitandæ amovibilitatem ab ipso

non sublatam fuisse insinuat: non solent Ordinarij ex vano timore (qui tamen hic vanus non fuisset) sed ex amore Justitiæ aliquid omittere vel facere, ubi implorantur.

Tertia, quia modernum Collegij Clericorum Præpositum pro viro admodum prudente habet, & exinde infert, quòd facile agnitus sit, suos Vicarios de Jure & ipso facto esse perpetuos: contrarium inferre debuisset; si enim est valde prudens, sciet utique, quid Juris sit circa suos Vicarios, & quòd sui Collegij juribus præjudicare nec velit nec possit: protestatur is contra hanc laudem prudentiæ.

Quarta, quia ex ipsa præsentationis formula, quæ in terminis termi-

minantibus exprimit Vicarii amovibilitatem ad nutum, colligit, eundem Præpositum agnoscere perpetuitatem Vicarii; quod cornuto dilemmate (quod tamen neminem ferit nisi auctorem) ita declarat: *vel Vicarius N. fuit perpetuus? & tunc utique non fuit ad nutum amovibilis: vel temporalis? & tunc parochia per ejus obitum non vacavit, quam tamen præsentatio defunctum vocavit proximum & immediatum pastorem: ergo non fuit temporalis, nam Vicarius temporalis tantum est secundarius Pastor.* Quàm acutè, si Superis placet! Primum argumenti cornu ideo non ferit, quia utique pueris notum est, quòd Vicarius perpetuus non sit temporalis, & ad nutum amovibilis: alterum ideo, quia etiam Vicaria temporalis ex communi usu rectè dicitur vacare, scilicet improprie, quia non est Beneficium nisi improprie; an hoc ignoravit Vicarius G. cum tamen in Jure Canonico tritum sit? an non Commendæ temporales per obitum Commendatæ, & Cooperaturæ per obitum vel amotionem, atque omnia Beneficia manualia in comuni usu dicuntur vacare (scilicet improprie, quia proprie dicta Beneficia non sunt) per obitum immediati & proximi Beneficiati manualis? quid nò ergo præsentatio rectè potuit dicere, Vicariam temporalem, seu parochiam, à Vicario temporali seu

Manuali immediatè & proxime administratam, vacasse, quin inde inferre liceat, Vicarium fuisse perpetuum? Ex hac arguendi subtilitate planè sequitur, Ordinarios, eorúmque Officiales, admodum imperitos fuisse, dum jam ultra integrum Sæculum, per quod Præpositi in suis præsentationibus semper posuerunt hæc verba, *per obitum hoc tempore vacet*, non adverterunt, quòd Vicarii isti propterea sint perpetui, & tamen eos non Canonice instituerunt impertitâ investiturâ & titulò perpetuò. Dein ego nec in Grammatica, nec in Theologia, nec in Jure Canonico hucusque didici, quòd epitheton *proximus & immediatus* idem significet, ac *proximus*, & quòd vox *secundarius* opponatur & incompatibilis sit cum voce *immediatus*, & *proximus*; putabam semper (nec aliter etiam nunc sentire possum) quòd *secundarius & primarius* sibi opponantur, & quòd *secundarius* etiam possit esse *immediatus* & *proximus* antecessor respectu successoris secundarii.

Quinta, quia 1. rursus arguunt erroris tam Ordinarii quam Officiales, quòd necdum intellexerint, munus & officium Vicarii temporalis & ad nutum amovibilis cessare toties, quoties moritur vel mutatur Rector principalis, qui eum posuit vel constituit. 2. Quia Rectorem hunc præcisè Patronum nominat; plùs ille est, quàm Patronus

bus, cum sit Parochus actualis, Vicarium temporalem loco sui constituens, vel potius *instituens*, ut DD. loquuntur, non quidem institutione Canonica, per quam confertur titulus perpetuus beneficialis, nec institutione authorizabili, quia hanc, seu approbationem, sive *Curam*, ut vocant, dare ad solum Episcopum spectat, sed institutione simplici, ad nutum revocabili: quos terminos si non intelligat Vicarius G. discernere potest ex Auctoribus, maxime Beneficialistis. 3. quia dicit, Vicarium temporalem accipere jurisdictionem ab Episcopo, quod falsum est; nam jurisdictionem immediate ipsi tribuit Rector principalis ipsum assumens, constituens, & subditos assignans, sicut, si Parochus alium Sacerdotem ab Ordinario approbatum vel approbandum assumit cum vel sine consensu Episcopi in Adjutorem, vel in Vicarium ad tempus, ipsi immediate conferret jurisdictionem in suos Parochianos. Professio Trident. *sess. 25. de Regular. c. 6.* in constitutione Vicarii temporalis (Regularis vel Secularis) ex parte Episcopi nihil aliud requirit, quam ipsius consensum, & approbationem ejus, qui constituitur; sic enim decernit: *nec ibi (in Ecclesiis curatis unitis) aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, nisi de ejusdem consensu, ac previo examine, per eum, aut ejus Vicarium, faciendo.* legitur in beneficiis pleno jure in-
(R. P. Pichler *Deiss. T. 2.*)

corporatis pertinet institutio Vicarii temporalis ad eos, quibus unita sunt. Text. & DD. in *Clem. 1. de Excess. Pralat.*, Barbofa *de Offic. & Pot. Episc. allegat. 172. n. 188.* Lotter. *de re benefic. l. 1. q. 33. n. 90.* cum aliis. Quod adeo verum est, ut Episcopus talem Vicarium temporalem amovere nequeat, nisi ex causa in Jure expressa, quæ sufficit etiam ad removendum Vicarium perpetuum; licet ipse Rector principalis ipsum destituere & amovere pro libitu valeat. Leuren. *p. 2. q. 718. n. 4.* dein 4. quia falsissimum est, quod Vicarius temporalis *eodem modo*, quo veri Parochi, jurisdictionem exerceat dependenter ab Episcopo; nam verus Parochus exercet, & Parochiam administrat nomine proprio & principaliter: Vicarius autem temporalis nomine alieno, ministerialiter, & ad nutum revocabiliter: in quo magnum apparet discrimen. 5. quia putat, potestatem regendi ac administrandi Parochiam & res Ecclesiæ conferri non solere vel committi Vicariis temporalibus, quod est contra Jura, naturam Vicariatus, & notoriam praxim. 6. quia dicit, perpetuitatem & dictam potestatem manere penes principalem; quod quam verum est, tam est contra ipsum Vicarium G. secum ipso pugnantem: Principalis retinet quidem potestatem, at exercitium revocabiliter ad nutum tribuit suo Vicario
G g tem.

temporali. En! vix pedem ponit, quin cespitet Vicarius G. & vix verbum scribit, quin hallucinetur. 7. quia in *Ma.* falsò supponit, & non probat, officium Vicarii temporalis extingui, quoties moritur vel mutatur Rector principalis. De Vicario Generali Episcopi id quidem verum, & in SS. Canonibus expressum est, at non de Vicariis temporalibus Ecclesiarum unitarum: sed potius contrarium, quòd nempe horum officium duret usque ad revocationem, vel inde eruitur, quòd constituantur tanquam *revocabiles* ad nutum, seu usque ad revocationem: sed revocatio est actus positivus, quem non ponit moriens, neque (ut ponitur) à Prælatu vel Rectoratu discedens: mors enim & nudus discessus non *revocat* voluntatem præexistentem. *c. si delegatus de Off. deleg. in 6. Leuren. p. 1. q. 82.* cum Abb. Rebuff. Sanch. Palao, & aliis. Sed cujus, si Rector principalis moritur vel mutatur, talis erit Vicarius? *¶* Monasterii, vel Collegii, cui Parochia est incorporata, quod non moritur, non mutatur. Quæro! si parochus *c. g.* cum licentia Episcopi peregrinetur Romam, ac interea constituat Vicarium temporalem, in itinere autem moriatur, estne hoc ipso statim extinctum Vicarii officium? haud dixeris. Sed cujus, Parochus mortuò, est Vicarius? *¶* Episcopi, qui prius erat Parochus mediatus & uni-

versalis, postea autem factus est immediatus & specialis, donec novus constituatur Parochus. Potestas Vicarii, etiam temporalis, ordinaria est & propria: sed regulariter non extinguitur potestas ordinaria cum morte concedentis. *Arg. c. 2. de Off. leg. in 6. & l. 6 ff. de iur. diu.* Denique 8. quia claudum & omni ex parte ruinosum argumentum firmare intendit *ex c. 3. de Off. Vicar. & c. 27. de Rescript.* at frustra: nam *c. 3.* loquitur de Vicario perpetuo. & *c. 27.* de Rescripto per subreptionem obtento ab eo, qui in sua petitione non expressit Vicariam perpetuam. Quomodo ergo hæc Jura huc quadrant?

Sexta, quam habet pro gigante, & fortissimo argumento, expeditur, & inconditus iste Golias facile sternitur, quia *Min.* est falsa: nam, quòd juxta Trid. Vicarii temporales debeant facere Professionem Fidei, præstare homagium Episcopo (hoc ultimum nec Tridentinum habet) propterea non instituantur Canonice. At, inquit, nihil deest nisi impositio birreti. hæc ipsa ommissio facit, ut tales Vicarii non sint Canonice instituti, investiti, ac perpetui: si non imponatur birretum, omittitur institutio Canonica seu collativa tituli, & fit admissio simplex præcisè ad Parochiæ administrationem. Etiam illi, qui in hac dicecesi Ordines recipiunt, debent facere Professionem

nem Fidei & Romanæ Ecclesiæ obedientiam jurare (hoc, & non plus, requirit Trid. in Curam animarum habentibus) suntne propterea in aliquo Beneficio instituti, aut intitulati ?

Septima, quia sibi imaginatur, Rectorem principalem, quem vocat Patronum, & virum valde prudentem supra nominavit, per suas blanditias movendum ad cedendum suo jure contra fas & obligationem, qua Collegii sui jura tenetur conservare illæfat; ille non querit gloriam, honorem, & famam suam, sed id desiderat, ut Vicarii sui modestè, religiosè, & pacificè se gerant, atque hoc modo de ipsis verificetur dictum S. Pauli. Bonum ipsis est hoc freno amovibilitatis contineri in officio; si enim ita insolescant, dum sciunt se amoveri posse, quid fieret ab hujusmodi refractariis, si essent perpetuari, & stationis suæ securos se molissent? Si decenter zelosè piè modestè, uti Curionis munus & status exigit, studeant vivere, non habent periculum amotionis: sin minus, expedit & oportet remedium afferre. Non frustra SS. Canones pro certis casibus approbarunt Beneficia manualia & Vicarias temporales.

Octava, quia non veretur aperta falsitate & contra notoriam observantiam asserere, veterem præsentandi formulam ab Ordinario nunquam fuisse approbatam, & inve-

stituram semper sibi reservatam; cum tamen de opposito evidenter constet tum ex usu contrario, tum ex litteris duorum Ordinariorum supra recitatis. Id verum est, quòd prædecessor moderni Præpositi, quia sciebat, terminos amovibilitatis ad nutum uni vel alteri Ordinario minus placuisse, ex singulari erga eos veneratione (non compulsus) eos mitigaverit, & in sua formula petierit, nominatum à se Vicarium ad simplicem Commissionem admitti; quibus verbis retinetur amovibilitas & manualitas; simplex enim admissio non est Canonica Institutio, tribuens titulum aut perpetuitatem; & sic non quoad substantiam, sed solùm quoad verba, recessit à priori formula, quam, si ejus verba in sequiorem sensum accipi contingeret, aut, ut apparet periculum foret suspitionis, quòd à stabilito jure per ea recessum fuisset, successores diligenter iterum observabunt.

Jam ad Rationes dubitandi à fautoribus suggestas vel superadditas, & Ad 1. ex Trid. desumptum dico, Ordinariis, etiam post decretum Tridentini, liberum non esse Vicarios perpetuos providere in sequentibus casibus. 1. Quando in litteris unionis expressè concessum est providere vel administrare Parochiam unitam per Vicarios temporales. 2. Quando Beneficium curatum, vel Parochia pleno

G g 2

pleno jure, h. e. non solum quoad temporalia, sed etiam quoad spiritualia est unita, uti apud Gallimart. ad Sess. 25. c. 11. de Regular. v. ad nutum ambiviles. declaravit S. Congreg. Card. Tridentini Interpretum. 3. Quando per tempus immemorabile semper fuit presentatus & admissus Vicarius temporalis. 4. Quando Parochia est unita Monachis, vel Religiosis Ordinis Mendicantium, uti Pius V. motu proprio à Tridentino Decreto disertè fecit exceptionem. vid. Const. ad exequendum data à dicto Pontifice anno 1567. apud Quaranta in Summa Bullarum. v. Vicarius Perpetuus. Quæ omnia, saltem tria prima, in hoc nostro casu manifestè reperiuntur. Vid. Barbof. Jur. Eccl. Uni. l. 3. c. 6. n. 6. seqq. item de offic. & pot. Episc. p. 3. allegat. 72. n. 190. Robert. König ad tit. de Offic. Vicar. n. 32. Leuren. p. 1. q. 114. n. 3. Dein notetur adhuc, à Tridentino adjici particulam implicativam etiam, & sic insinuari, non semper perpetuos, sed etiam ad nutum amovibiles Vicarios ab Ordinariis provideri posse ac debere, præsertim in 4. allegatis casibus, item nisi pro bono Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur, quam clausulam addit ipsum Tridentinum, ex qua Beneficialitæ cum Pyrrho Corrado Prax. Benefic. l. 3. c. 9. n. 20. inferunt, Ordinariis non esse permillum loco vi-

carij temporalis perpetuum constituere absque justa causa, qualis hic non reperitur, imò adeit causa qualitate Vicarij temporalis non mutandi, nempe bonum pacis, quæ pertinet ad bonum Ecclesiarum regimen, si nempe periculum foret, ne hac mutatio daret ansam liti, eò quòd Prælatus vel Rector principalis crederetur se oppositurus. Barb. Ju. Et. Un. l. 3. c. 6. n. 11. cum Flores de Mena, Sanch. & c.

Ad 2. Major auctoritas, vel jurisdictio, aut majus jus secundum SS. Canones non competit Ordinarijs in ejusmodi Vicarios temporales, quam jus examinandi ipsos, pro cura animarum approbandi, consentiendi & simpliciter admittendi presentatos, vel potius ab ipso Parocho principali, Prælato vel Rectore, jam constitutos, item eosdem visitandi tam in persona, quam ipsas Ecclesias, quas administrant, & invigilandi, an rite exercent curam animarum, ac, si notent defectus vel excessus, corrigendi & coercendi. Trid. sess. 25. c. 11. de Regular. & ibi declarationes Card. Textus Trid. sic habet: personarum Regularium quam sæculares hujusmodi curam (animarum Vicario nomine) exerceant subsint immediatè in ijs, quæ ad dictam Curam & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deponentur, nisi de ejus-

ejusdem consensu, ac prævio examine, per eum aut ejus Vicarium faciendū. Hæc jura Episcopi, quæ cum amovibilitate Vicariorum, ut ipsum Trident. clare inlinuat, optimè combinari possunt & compatible sunt, nunquam & nullatenus impugnare, imminuere, aut labefactare in minimo intendit, vel deinceps intendet Præpositus Collegij Clericorum, sperat tamen vicissim, suum jus ponendi Vicarios ad nutum amovibiles nunquam impugnandum aut imminuendum, sed potius semper salvam fore, ac se in eo manutenendum.

Ad 3. Hoc argumentum, si quid probaret, probaret nimium; probaret enim, nunquam Vicarios ad nutum amovibiles esse exponendos; quod clarè repugnat SS. Canonibus, speciatim Tridentino *lo. cit.* & communi DD. sensui, ex quibus pertissimus Navarrus *Conf. 11. de offic. Vicar. edit. Venetæ* scribit, plus utilitatis sperandum ex amovibilitate Vicariorum, quàm damni timendum, quia hoc freno, ac timore amotionis, continentur magis in officio, & validius stimulantur ad suas functiones muneri suo annexas melius & diligentius obeundas. Idem agnovit Card. de Luca *de jure Patron. discursu 15. n. 11.* Uel sponte velut Mercenarij discedant, ac oves deserant, præsertim hoc tempore nullum ferè est periculum, ubi tam difficile plerisque accidit in tanta Sacerdotum copia

promoveri ad munus etiam Vicarij temporalis, & hoc ipsum eos stimulare potest, ut bene se gerendo retinere valeant, quod semel obtinuerunt; id quod etiam in extraordinarijs & rarioribus eventibus, belli & pestis (ubi tamen quandoque ipsi Parochi, quamvis malè, solent aufugere) ab ipsis sperandum est. Accedit, quòd in hujusmodi casibus auctoritate Episcopi, ne recedant, caveri, vel alio modo provideri possit, vel etiam ab ipso Rectore & Parocho principali debeat.

Ad 4. An in hac diœcesi non alij quoque reperiantur Vicarij ad nutum amovibiles, mihi non constat. Satis est, quòd de Jure Communi esse possint, & Præpositus hujus Collegij jus habeat ex literis Unionis, ac immemoriali observantia, agnitam & approbatam ab ipsis Ordinarijs, ponendi in parochijs suis unitis Vicarios ad nutum amovibiles. Non dubito, quia plures Abbates & Prælati olim habuerint etiam in hac diœcesi simile jus: si illud amiserunt ex oscitantia &c. sibi imputent. Certum tamen est, quòd etiam in hac diœcesi non pauci Regulares exponantur in Parochijs unitis, qui utique sunt ad nutum Prælati amovibiles. In alijs diœcesibus reperire multos est hujusmodi Vicarios ad nutum amovibiles, etiam Sæculares, præsertim in Bèuxiensi, ubi plurimos esse temporales ajunt.